

zaaknummer 2010 T 193 (1)

Datum 11 juli 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende in [plaats], [land]
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat
te Breda,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Broeders van Liefde.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 8 juni 2011. Op 6 september 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], regionale overste der Broeders van Liefde.

Op 16 februari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is niet verschenen. Zijn juridisch adviseur mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken heeft namens klager het woord gevoerd. Namens aangeklaagde is broeder [naam] voornoemd, verschenen.

Ter zitting is de behandeling van de klacht aangehouden teneinde klager in de gelegenheid te stellen steunbewijs te verzamelen naar aanleiding van een nog bij de Congregatie aanwezige cijferlijst met daarop namen van medeleerlingen van klager.

Op 17 februari 2012 heeft broeder [naam] via een e-mail de betreffende lijst toegezonden.

De griffie van de Klachtencommissie heeft op 22 mei 2012 bij de juridisch adviseur geïnformeerd naar de stand van zaken. Op 23 mei 2012 heeft zij bericht dat zij nog geen steunbewijs hebben kunnen vergaren. Aansluitend heeft de Klachtencommissie besloten dat er geen reden meer bestond voor verdere aanhouding en is het onderzoek gesloten.

2. De klacht

2.1. Klager kwam in het schooljaar [periode] in de zesde klas van het Pensionaat [naam] te [plaats]. Aangeklaagde was zijn klassenbroeder. In de klas had aangeklaagde een kooi met zebra vinkjes. Klager mocht na de les voor deze zebra vinkjes zorgen. Het begon met een vriendschappelijke handtastelijke omhelzing. Op een bepaald moment in het schooljaar, klager denkt dat het in oktober is geweest, werd klager door aangeklaagde van achter seksueel benaderd. Aangeklaagde drukte zich tegen klager aan en greep klager in zijn kruis. Ook heeft aangeklaagde meerdere malen de geslachtsdelen van klager betast. Het misbruik vond plaats achter gesloten deuren wanneer de klas verlaten was op klager en aangeklaagde na. Ook vertelt klager dat aangeklaagde ervan leek te genieten als in zijn klas de leerlingen openlijk onder toezien van aangeklaagde, zichzelf masturbeerden. Het seksuele misbruik vond plaats in de periode [periode]. Op enig moment is klager met zijn verhaal naar broeder [naam] gegaan. De reactie van broeder [naam] vergeet hij nooit meer. Hij trok bijna de arm uit de kom bij klager zeggende dat zijn verhaal onzin was. Het seksuele misbruik door aangeklaagde stopte hierna wel.

2.2. Klager kwam uit een Rooms Katholiek gezin. Het jaar op [naam] heeft hij ervaren als het meest verschrikkelijke jaar in zijn leven. Hij leefde voortdurend in angst en wantrouwen. 's Nachts viel hij in slaap na zware huilbuien. Ook was klager bang voor iedere nieuwe dag. Hij voelde zich hulpeloos en machteloos en probeerde zijn gevoelens te verkroppen. Ook heeft klager geprobeerd zijn ouders over het misbruik te vertellen maar dit was tevergeefs omdat broeders in de ogen van zijn ouders onschendbaar waren. De gevolgen hebben geleid tot relationele, geestelijke, emotionele en psychische schade. Er was sprake van een post traumatische stress stoornis, slapeloosheid, nachtmerries, negatieve angstgevoelens en woede-uitbarstingen. Ook heeft klager nog regelmatig last van huilbuien en een gevoel van hulpeloosheid. Klager is ook onder behandeling geweest van een psychiater. Ook nu gebruikt klager nog kalmerende middelen en slaapmiddelen. Klager heeft jarenlang rond gelopen met een gevoel dat hij moest melden wat hem overkomen was. Een televisie uitzending van "Heilig zwijgen" heeft ertoe geleid dat hij dit heeft gedaan.

2.3. Klager wenst dat er recht wordt gedaan aan hetgeen gebeurd is. Aangeklaagde heeft onrechtmatig gehandeld en is aansprakelijk voor de reeds geleden en nog te lijden schade. Klager wenst een financiële schadevergoeding en mogelijk geestelijke bijstand.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De regionale overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Aangeklaagde heeft gedurende zijn werkzame leven als onderwijzer bij de Broeders van Liefde op [naam] en in [plaats] gewerkt. Het laatste jaar voor zijn pensionering ([periode]) gaf hij les aan de zesde klas van [naam]. Het is niet bekend of hij zebra vinkjes in de klas had. Klager was van [periode] leerling van de zesde klas. In de archieven van de Congregatie zijn geen documenten aangetroffen die duiden op misdragingen van aangeklaagde. Het persoonlijke dossier van aangeklaagde beperkt zich tot dossierkaarten, documenten waarop overplaatsingen staan aangegeven, het behalen van diploma's en eventuele bijzondere functies. In de notulen van de bestuursvergaderingen worden geen bijzondere omstandigheden vermeld. Behalve de klacht van klager zijn er ook geen andere meldingen bekend. De Congregatie acht misbruik zeer verwerpelijk en wil de pijn die klager geleden heeft erkennen. Namens de Nederlandse regio van de Congregatie wil de overste spijt betuigen indien de toenmalige Nederlandse Provincie op de hoogte had moeten zijn van de

misdragingen van broeders en daarin tekort is geschoten. Het spijt de regionale overste dat hij klager geen opheldering heeft kunnen bieden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.2 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.2 van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. De schriftelijke verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. Ook niet nadat klager alsnog in de gelegenheid is gesteld om steunbewijs te vergaren na het bekend worden van de namen van personen die in zijn klas hebben gezeten; zulks althans tot het moment waarop besloten is het onderzoek te sluiten en advies uit te brengen.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de regionale overste van de Congregatie der Broeders van Liefde de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 11 juli 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. S. Westerdijk, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de regionale overste van de Congregatie Broeders van Liefde en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de regionale overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de regionale overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de regionale overste.